

[Accueil](#)[Revenir à l'accueil](#)[Collection Mythologiae libri decem, Venise, Segno della Fontana, 1567](#)[Collection Mythologia, Venise, 1567 - Livre III](#)[Item Mythologia, Venise, 1567 - III, 02 : De Styge](#)

Mythologia, Venise, 1567 - III, 02 : De Styge

Auteur(s) : Conti, Natale

```
","author_name_items":"Auteur(s)","author_size_items":"16px","title_size_items":"16px"}}, new UV.URLDataProvider()); /* uvElement.on("created", function(obj) { console.log('parsed metadata', uvElement.extension.helper.manifest.getMetadata()); console.log('raw jsonld', uvElement.extension.helper.manifest.__jsonld); }); */ }, false);
```

Collection Mythologia, Venise, 1567 - Livre X

Ce document a pour résumé :

[Mythologia, Venise, 1567 - X \[20\] : De fluminibus inferorum](#)□

Collection Mythologia, Francfort, 1581 - Livre III

[Mythologia, Francfort, 1581 - III, 02 : De Styge](#)□

est une version augmentée de ce document

Collection Mythologie, Lyon, 1612 - Livre III

[Mythologie, Lyon, 1612 - III, 02 : De Styx](#)□

est une transformation de ce document

Collection Mythologie, Paris, 1627 - Livre III

[Mythologie, Paris, 1627 - III, 03 : De Styx](#)□

est une transformation de ce document

Informations sur la notice

Auteurs de la noticeÉquipe Mythologia

Mentions légales

- Fiche : Projet Mythologia (CRIMEL, URCA ; IUF) ; projet EMAN, Thalim (CNRS-ENS-Sorbonne Nouvelle). Licence Creative Commons Attribution - Partage à l'Identique 3.0 (CC BY-SA 3.0 FR)
- Images : Münchener DigitalisierungsZentrum (MDZ).

aduersus ipsam dixisset Aſcalaphus Acherontis & Gorgyæ filius. Dicitur fuisse Acheron *ἄχαιον ποταμὸν*, quia fluant vnde moleſtiarum ſcilicet, nam vt ait Iſacius *ἰν' ἄχαιον ποταμὸν τὰς τριφασίας πύλας*. quia dolores ſcilicet & mēores coniuñtorum mortuis magnis vndis deuoluantur. Ego tamen illorum ſententiæ potius acceſſerim, qui Acherontem dictum putarunt, ab Acheronte illo, qui in iis locis regnauit, vt ſcripſit Andro Teius in ſua Nauigatione. Acque ex his paruit primum Acherontem deſcendentes ad inferos animas excipere ſolitam, & Cereris, vel vt aliis magis placuit, Terræ fuiſſe filium. Hunc, quia potum præbuerit Titanibus aduerſus Iouem pugnantibus, ad inferos detrufum crediderunt, qui ex Acheruſia deſſeret, per loca ſubterranea, atq; per vallem profundam rurfus ederetur in lucem, aquamq; haberet inſuauiſſimam. Hæc illa ſunt, quæ de Acheronte fabuloſe ſcripta inueniuntur; quæ cur ficta ſint, nunc perquiramus. Cur Acheron primus excipie mortuorum animas? quia cum morituri ſunt homines, corpor quidam mentem, animumq; ita labefactat, vt propinqua mors eſſe facile ſentiantur: tunc enim conſcientiæ, rerumq; geſtarum memoria animum perturbat: quæ palus eſt omnibus primum traicienda, vt fabuloſe fingitur à poetis: neque enim in hæc præteritæ vitæ inueſtigatione poteſt animus non magnopere commoueri. Cereris autem ſiue Terræ filius hic fluuius dicitur, quoniã vniuerſa animi moleſtia & perturbatio aut ex acquirendarum aut ſeruandarum diuitiarum ſtudio naſcitur. Hic fluuius potum Titanibus aduerſus Iouem pugnantibus præbuit, quoniam multæ iniquæ cogitationes aduerſus ſacra Dei mandata inſurgunt, quas ſi animus diutius aluerit, à vera Dei lege deſciſcit, & in brutorum naturam delabitur. Vbi vero quis vir bonus vel etiã malus omnem ſpem in Dei clementia & benignitate collocauerit poſt hæc præteritæ vitæ ratiocinationem, tum mēror ille, qui Acheron dicebatur, per vallem profundam pectoris ſcilicet in lucem extollitur, atque lubens ad optimi iudicis Dei præſentiam contendit. Hic fluuius inſuauiſſimæ aquæ eſſe dicitur, quoniam vitæ noſtræ ratio, ſi diligenter perpendatur, multas habet inſuauitates. atque vt rem paucis explicem, nihil aliud præ hæc, quæ ſunt apud inferos ficta, ſignificare voluerunt antiqui, quam ita vitam noſtram oportere comparare, vt recordatio præteriti tēporis quàm maxime animos noſtros ob innocentiam & integritatem conſoletur in morte, & intrepidus ad omnem iudicium ſeueritatem nos perducatur. ſub his enim fabulis omnes morituri hominis cogitationes exprimuntur. At nunc dicamus de Styge.

10

20

30

De Styge. Cap. II.

40

STyx item inferorum fluuius poſt Acherontem ad inferos acceſſuris ſe offert; quam alii ex aliis parentibus ortam crediderunt. Nam Heſiodus in Theogonia ex Oceano natam eſſe Stygem tradidit in his;

*Δρυὶν τὸν ἄχαιον ἀφ' Ἰφιδίου βλάστησιν
 Πρωτογένειαν, ἵερὰν δὲ τῆς ἑστῆς ἑστῆς ἑστῆς
 Μαρτυρῆς ἀπὸ τῆς κορυφῆς ἀπὸ τῆς κορυφῆς
 ἀπὸ τῆς κορυφῆς ἀπὸ τῆς κορυφῆς ἑστῆς ἑστῆς.*

Styx grauis, Oceani reſſui de ſemine nata.
 Quæ procul à ſuperis colit alta palatia, longis

Marmo-

Mythologia.

Marmoribus suffulta, tenent vtrinque columnæ
Argento è puro, & cœlum firmantur ad ipsum.

Atque Pausanias in Arcadicis hanc ipsam fuisse etiam Lini poetæ opinione scribit. Alii Acherontis, alii Terræ fuisse filiam crediderunt. Apollodorus Grammaticus è petra quadam apud inferos Stygem effluere inquit libro primo; τὸ δὲ πρὸς τῷ ἄδου τοῦ πύργου ἄδου ποταμοῦ. Stygis enim aqua è petra apud inferos fluit. Hanc Pallanti quidam nupsisse arbitrati sunt, quidam Piranti, vt ait Pausanias, cui peperit Hydram. habuit filiam Victoriam ex Acheronte patre, vt tradiderunt nonnulli. cum huius filix Victoria, Vis, Robur, Zehynque Ioni aduersus Tiranam opem tulissent, illi nobilitatem hanc & dignitatem Iupiter concessit, vt sanctissimum iusurandum per Stygem Dii haberent, quod testatur Home. lib 5. Odyss.

10

Ὅτι καὶ τὰς γαῖαν, καὶ ἰσχυρὰς ἰσχυρὰς θεοφύλακας,
καὶ τὸ κατὰ δὲ πύργου τῷ δὲ ἄδου, ἔτι καὶ πύργου
ἔργου ἰσχυρὰς, καὶ ἄλλοι μὲν ἄλλοι φησὶν.

Hoc sciat & tellus, & vasti sydera mundi.

Quæq; Stygis de fonte fluit venerabilis vnda.

Quæ iuramentum est superis, numenq; beatis.

20

Sic etiam Apollonius in lib. 1. Irim per Stygiam aquam iuramentum introducit;

Ὅτι φησὶν, λαβὼν τῷ δὲ ἄδου ἄδου ἄδου
ἰσχυρὰς καὶ ἰσχυρὰς καὶ ἰσχυρὰς.

Sic ait, & Stygiam iuravit protinus vndam

Quæ superis veneranda Deis, quam fallere terror.

Erat iis illa pœna proposita, qui per aquam Stygiam peierassent, vt per quoddam temporis spatium ab epulis Deorum abstineret, & ab omni Deorum consuetudine, vt testatur Hesiodus in Theogonia;

30

Ὅτι μὲν ἐν τῷ περὶ τῶν θεῶν πύργου ἄδου
ἔτι καὶ τῷ ἄδου ἄδου ἄδου ἄδου

Ἄλλοι μὲν, ἢ ἰσχυρὰς καὶ ἰσχυρὰς ἰσχυρὰς,

καὶ τῷ ἄδου ἄδου ἄδου ἄδου ἄδου.

Ὅτι καὶ τῷ ἄδου ἄδου ἄδου ἄδου ἄδου

Ἄλλοι μὲν, ἢ ἰσχυρὰς καὶ ἰσχυρὰς ἰσχυρὰς,

καὶ τῷ ἄδου ἄδου ἄδου ἄδου ἄδου.

Ἄλλοι μὲν, ἢ ἰσχυρὰς καὶ ἰσχυρὰς ἰσχυρὰς,

καὶ τῷ ἄδου ἄδου ἄδου ἄδου ἄδου.

Ἄλλοι μὲν, ἢ ἰσχυρὰς καὶ ἰσχυρὰς ἰσχυρὰς,

καὶ τῷ ἄδου ἄδου ἄδου ἄδου ἄδου.

Ἄλλοι μὲν, ἢ ἰσχυρὰς καὶ ἰσχυρὰς ἰσχυρὰς,

καὶ τῷ ἄδου ἄδου ἄδου ἄδου ἄδου.

40

Supplicium superis de petra profuit vnda,

Quam si quis Diuum superiorum peieret, horum

Queis domus incolitur præcella niualis Olympi,

Bis senos iacet infelix ex ordine menses.

Nectare & Ambrosia simul abstinet: inq; grabato

Decumbit mutus oppressus membra veterno.

Ast vbi per longum motum tolerauerit annum,

Tum grauiora manent miserum certamina semper.

Ille

Ille nouem procul à Diuis depellitur annos ;
Concilio totidem Diuorumq; abstinet, idem
Cum superis pariter conuiuiis nulla frequentat .
Prisina conditio decimo cui redditur anno .
Tantus honor Stygiis iuratis additur vndis .

Tum idem poeta declarauit qui ritus in Deorum iuramentis seruaretur, dicitque Irim poculum aqua stygia plenum mentientibus Diis asserre solitâ, cum Iupiter ita iuberet, vt est in his carminibus :

ἔστι φιλίαται ἰδύματα δάματ' ἔχεται
βίβει δὲ ἐν ἱερῷ δαίμονα δῖον μέγας ἕρως ἰσχυρὰ,
καλλίη δὲ κερταῖς περὶ φιλύκουσιν ἔδωκε
φύχρη, ἃ δ' ἐκ πίτρου καταλύεται ἡλεώταται
ἠφελῶσι, ἀελλῶσι δ' ὠπὶ χθονὶ ἰσχυρῶσι .
Ἐξ ἱερῶν περὶ κερταῖς βίβει δὲ ἐν ἱερῷ δάματ'
ἠφελῶσι βίβει, ἀελλῶσι δ' ὠπὶ χθονὶ ἰσχυρῶσι .

10

Cum quis de superis mendacia dixerit, Irim
Iupiter asserre hinc iuramentum sibi mandat
Aurato in cyatho lympham, celeberrima sensim
Quæ fluit, è petra & paulatim labitur alta.
Sub terris fluit, & tenebras per noctis opacæ
Flumine de sacro; cornu maris Atlantæi .
Nam decima Oceani pars est styx ipsa profundi .

20

Alii honorem illum datum fuisse Stygi dixerunt, quia coniurantium Deorū aduersus Iouem, cum illum vincere voluerunt, inuidias patefecerit, vt sensit Isacius. vbi fuerit styx verè, multa est controuersia apud scriptores; nam alii non procul à Lucrino portu, Auernoque lacu in sinu Baiano exillimarunt, quod fiebat fraude sacerdotum, qui vt fructibus amēnissimi loci potirentur, & multis fructiferis arboribus confiti, illum consecratum inferis esse dicebant, nullique, nisi placatis per solennia sacrificia manibus, locus putabatur adeundus. Ibidem cum fons esset scatens aquis fluuiialibus, & in mare desfluens, omnes ab eius aqua abstinēbant, quòd aquam stygiam è sermone sacerdotum esse opinarentur. At Herodotus, vbi de Nonacri ciuitate loquitur in Erato, ita de aqua stygia scripsit; ἡ δὲ πῶς τῆς πόλεως ἄγεται ἵερὰ ἡσφ' ἀράδων τὸ ἕνδεκα ἔστι, καὶ ἐκ τῆς ἑσφ' ἀρῆς ἀναστῆναι τὴν ἀπὸ τῆς φαιερίαις ἐκ πίτρου ἑσφ' ἀρῆς, τὴν δὲ ἀρῆς, ἀναστῆναι τὴν ἀπὸ τῆς ἀράδων, ἡ δὲ πῶς τῆς πόλεως ἄγεται ἵερὰ ἡσφ' ἀράδων, πῶς τῆς πόλεως ἄγεται ἵερὰ ἡσφ' ἀράδων.

30

In hac autem ciuitate dicitur aqua esse stygia ab Arcadibus. Est aut huiusmodi; apparet aqua exigua in vas quoddam desfluens, quod lapis cuiusdam circulus ambit, atque Nonacris, vbi fons ille exillit, ciuitas est Arcadiæ parum distans à Pheneo flumine. Hanc aquam memorię prodidit Pausanias in Arcadicis è prærupta rupe ad nonacrim in præcelsum saxum guttatim cadere, ac inde fluuium Crathim delabi, cuius porus perniciosus est omnibus animalibus. Sed neque illis solum perniosa est aqua, verum etiam omnia metallorum genera ab ea solui dicebantur, neque vllum erat vas, quod aquæ vim sustinere posset. Declarauit Plato in Phedone non solum quo pacto desfluere styx apud inferos, sed etiam quæ illi color adesset; ἡ τὴν ἀρῆς ἀναστῆναι ἡ δὲ πῶς τῆς πόλεως ἄγεται ἵερὰ ἡσφ' ἀράδων, πῶς τῆς πόλεως ἄγεται ἵερὰ ἡσφ' ἀράδων, πῶς τῆς πόλεως ἄγεται ἵερὰ ἡσφ' ἀράδων.

40

Quartus incidit prius in locum grauem ac ferum, vt aiunt; coloremque

loremque

Mythologia.

loremque habet Cyaneum propè, quem fluium stygium nominant; & paludem, quam is fluuius ingressus facit, stygiam. Hic fluuius, quoniam fluit sub terra, aquamque habet insuauissimam, creditus est ad inferos usque descendere, & esse fluuius inferorum, qui ob insuauitatem suam dictus est styx, quasi *στυγία*, quod odiosum significat apud Græcos. Hoc in flumine cum alia complura monstrosa esse dicerentur, tum pisces ita graciles, ut magis piscium umbris similes, quam piscibus viderentur, ut ait Pausanias in Phocis. Hic erant omnia animalia nigra, & ranæ nigrae, ut ait is poetas;

10

Esse aliquos manes, & subterranea regna,
Et contum, & stygio ranas in gurgite nigras,
Atque vna transire vadum tot millia cymba.

Nam cum loquerentur poetas de rebus fabulosis, illis omnia iniunxerunt, quæ res veras consequi solent, quo probabiliores viderentur. Nunc ex his veram sententiam eliciamus. Vbi de Acheronte loqueremur superius, diximus Acherontem esse maiorem illum ac tristitiam, quæ nasceretur in mente hominis morituri è consideratione rerum præteritarum, ac styx odium est illud erga transacta facinora, quod penitentiam consequitur: cum enim peccata præterita odio habere incipimus, tunc dicuntur animæ stygiam paludem traicere, quæ ex Acheronte exoritur. At qui ad fluminis ipsius ortum

20

suam orationem conuerterunt, illi omnem vim aquarum Oceano concedentes eò flumina omnia confluere, & ex illo fontium imbriumque materiã manare crediderunt. Rursus qui ex aere in locis cauis sub terra concreto & in aquam verso dulcium aquarum vim oriri putarunt, illi Terræ filiam stygem, ut cætera flumina, arbitrati sunt: quare non est absurdum si res eadem aliis de causis varios ortus apud fabularum inventores sortita sit. Quod autem honorem illum consecuta sit Styx, quia tequi aduersus Titanas fuerit auxilio, vel quia Ioui insidias indicasset, nihil aliud significare voluerunt antiqui nisi principes suos à singulis nationibus esse pro viribus in imperio retinendos, si viri boni sint præcipuè; atque principes ipsos munificos esse oportere erga illos, qui sceleratorum prodiones & insidias patefaciunt,

30

qua re nihil esse potest neque sanctius, neque ad seruandas ciuitates accommodatius. ac de styge satis, nunc de Cocyto dicamus.

De Cocyto.

Cap. III.

Cocytum quoque defunctorum animarum multitudini transfundum esse fabulati sunt antiqui, prius quam ad inferos deueniretur. hic fluuius & quo illabatur, & vnde oriatur, ita patefecit Plato in Phædone;

40

ἰδί τριπλήτην ἰταῦδα, καὶ διὰ τὴν ἰταῦδα λαθὺν ἐν τῷ ὄρει, ἀπὸ κατὰ τῆς γῆς περιπέσειν αὐτῆς, καὶ ἰταῦδα τῷ ἀντιφλεγθόντι, καὶ ἀπαστῆ ἐν τῷ ἀχέρωντι, ἀπὸ τῆς ἰταῦδας. καὶ ἐν τῷ τῷ ὄρει ἰταῦδα μόνον, ἀλλὰ καὶ ὅτι κύβητις ἀπὸ τῆς ἰταῦδας, ἐμβάλλει ἐν τῷ ἀντιφλεγθόντι, ἰταῦδα τῷ ἀντιφλεγθόντι, ἰταῦδα δὲ τῷ ὄρει, ὡς ἂν αὐτῆς φέρουσι τὴν αὐτῆς. Hic verò huc delatus, magnasque vires ab aqua assumens, terramque ingressus ac circūuolutus contrarius fluit Pyriphlegethonti, illique sit obuius in stagno Acherusæ: neque huius aqua cum alia cõmiscetur, sed in gyrum circūuolutus in tartarum irrupit Pyriphlegethonti aduersus. Scripsit Homerus in lib. λ. *odyss.* Cocytum & Pyriphlegethontem in Acherontem pessuere, cum sit Cocytus tamque riuus stygis ut patet ex his;

ἰταῦδα